

Брам Стокър

НЕВИДИМИЯТ ГИГАНТ

Избрани разкази и новели

София, 2021

BRAM STOKER

The Invisible Giant; The Castle of the King; The Crystal Cup; The Red Stockade; The Dualists; A Baby Passenger; A Deputy Waiter; A Star Trap; The Chain of Destiny; Old Hoggen

© Издателство „Изток-Запад“, 2021

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Иван Атанасов, подбор и съставителство, 2021

© Стефан Георгиев, превод, 2021

© Деница Трифонова, оформление на корицата, 2021

ISBN 978-619-01-0891-7

БРАМ СТОКЪР

НЕВИДИМИЯТ

ГИГАНТ

Подбор и съставителство

Иван Атанасов

Превод от английски

Стефан Георгиев

Съдържание

Невидимият гигант	7
Крепостта на Краля	20
Кристалната ваза	35
Червеното укрепление	48
Двойствените	64
Бебето пасажер	79
Заместник-сервитьор	83
Скритият люк	92
Веригата на съдбата	105
Стария Хоген	147

Невидимият гигант

В Страната под залеза времето тече почти като тук. Минаха много години и много неща се промениха. А сега попадаме на времена, в които хората, живели по времето на добрия крал Маго, трудно биха познали своята прекрасна земя, ако я видеха отново.

Тъжни бяха промените, наистина. Нямахме я онази любов и онази почит към краля, нямахме го съвършения мир. Хората бяха станали по-егоистични и по-алчни и се опитваха да грабят колкото се може повече. Баснословно богатите бяха неколцина, а бедните – хиляди. Повечето красиви градини бяха опустошени. Околностите на замъка бяха застроени, някои от къщите бяха претъпкани с хора, които трудно успяваха да си платят наема.

Цялата красива страна се беше променила към лошо, променен към лошо бе и животът на нейните граждани. Хората почти бяха забравили принц Зафир, който бе починал преди много, много години, и покрай пътеките вече не растяха рози. Живеещите сега в Страната под залеза гледаха с насмешка на гигантите и не се страхуваха от тях, защото не ги бяха виждали. Някои казваха:

– Ха! От какво да се страхуваме? Дори и да е имало гиганти едно време, вече няма.

Така че хората пееха, танцуваха и се забавляваха както преди и мислеха единствено за себе си. Духовете, които пазеха земята, бяха силно натъжени. Стояха на пост при Земните портали, а огромните им призрачни, бели криле бяха увиснали. Държаха главите си наведени и очите им бяха помътнели от непрестанния плач, затуй не забелязваха дали край тях минават зли същества. Опитваха се да накарат хората да се замислят за

прегрешенията си, ала не можеха да напуснат поста си. Нощем жителите чуваха стенанията им и казваха:

– Чуйте как въздиша вятърът! Прекрасно е, нали?

Та не е ли и при нас така? Когато чуем вятъра да пъшка, стене и ридае около домовете ни в самотните нощи, не си помисляме, че нашите ангели тъжат за прегрешенията ни, а че се задава буря.

Ангелите плачеха постоянно и се измъчваха от мълчанието – те можеха да говорят, но знаеха, че няма да бъдат чути.

Хората се присмиваха на идеята за гигантите, но имаше един старец, който, щом дочуеше присмеха им, поклащаше глава и отвръщаше:

– Смъртта има много деца и в блатата все още живеят гиганти. Вие може и да не ги виждате, но те са си там и единствената ни защита от тях е земята на търпеливите, предани сърца.

Този добър старец се казваше Ноал и живееше в пуста местност далеч от града, в къща, иззидана от големи каменни блокове.

В града имаше множество високи стари постройки. В тях живееха хиляди бедняци. Колкото повече стръмни стъпала трябваше да изкачи даден човек, за да стигне до дома си, толкова по-беден беше той. В мансардните помещения се настаняваха несретници, които, щом се събудеха сутрин, нямаха представа дали ще намерят какво да хапнат през дългия ден. Тъжна, адски тъжна история. Всяко добро дете би се разплакало, ако станеше свидетел на мъките им.

В една от въпросните мансарди живееше сама малка госпожица на име Зая. Тя беше сираче – баща ѝ бе починал отдавна, а бедната ѝ майка, която бе полагала нежни грижи за скъпото си единствено чедо, се бе споминала малко след това.

Покрусената Зая бе плакала толкова горчиво, виждайки скъпата си майка да лежи вкочанена, и бе скърбяла толкова продължително, че съвсем бе забравила, че не разполага със средства за препитание. Добре, че съседите, също бедняци, отделяха от оскъдната си трапеза, за да не загине от глад.

След известно време Зая се хвана на работа, за да може да се прехранва сама. Майка ѝ я бе научила да прави цветя от хартия и когато изработеше достатъчно, за да напълни цяла кош-

ница, тя ги изнасяше на улицата и ги продаваше. Умееше да прави различни видове цветя – рози, лилии, теменужки, кокичета, иглики, резеда, както и красивите цветя, които растяха само в Страната под залеза. Някои съумяваше да изработва без модел, но други не, затова, когато ѝ потрѣбваше модел, слагаше в раницата си хартия, ножици, лепило, четки и разни други материали и инструменти, и отиваше в прекрасната градина на една мила дама. Сядаше на земята и започваше да работи, гледайки цветята, които я интересуваха.

Понякога бе много тъжна и сълзите ѝ се лееха като река, понеже мислеше за мъртвата си майка. Често пъти ѝ се струваше, че майка ѝ я гледа от небето или че вижда милата майчина усмивка в огряна от слънцето водна повърхност. Тогава, изпълнена с радост, тя запяваше толкова сладко, че птиците я наобикаляха, прекратявайки собствените си песни, за да могат да я послушат.

Зая се сприятели с птиците. Случваше се, когато изпее песен, те да зачуруликат в хор около нея, опитвайки се сякаш да кажат:

– Попей ни пак! Попей ни пак!

И тя отново запяваше. Сетне ги молеше да попеят на свой ред и те откликваха, при което се получаваха същински концерт. След известно време птиците я опознаха толкова добре, че започнаха да идват в стаята ѝ, където дори свиха гнезда. Придружаваха я при излизанията ѝ, затова хората казваха:

– Вижте момичето с птиците! Нима тя не е наполовина птица, щом я обичат?

Заради тези приказки някои глуповати хора започнаха наистина да вярват, че Зая е наполовина птица, и клатеха глави, когато по-мъдрите им се смееха:

– Сигурно е така. Чуите как пее, гласът ѝ е по-меден от този на птиците.

Излезе ѝ прякор. Невъзпитаните момчета подвикваха след нея на улицата: „Голямо пиле!“ Но Зая нямаше нищо против, макар да я наричаха така, за да я уязвят. Тя не се обиждаше от прякора, напротив – гордееше се, че е спечелила любовта и доверието на сладкопойните хвъркати, на които искаше да прилича.

Хубаво щеше да е хлапетата да са незлобливи като птиците, които се трудеха по цял ден за безпомощното си потомство, като строяха гнезда, мътеха търпеливо шарените си яйца и събираха храна.

Една вечер Зая бе налегната от тъга и самота, докато седеше сама в мансардата си. Времето беше прекрасно, така че тя бе отворила прозореца и гледаше града. Огромната катедрала се издигаше над плетеницата от улици, кулата ѝ бе много по-висока от тази на царския дворец. Духаше съвсем лек ветреца и димът от комините се точеше право нагоре, като постепенно се стопяваше в небето.

Зая бе силно натъжена. За пръв път от много време край нея не се навърташе нито една птица, което беше учудващо. Тя се чувстваше едва ли не предадена; толкова ѝ бе самотно, че не спираше да рони горчиви сълзи. Спомни си историята, която майка ѝ ѝ разказа преди години – за това как принц Зафир убил гиганта. Чудеше се как е изглеждал принцът и дали са били много щастливи хората, когато Зафир и Блубел станали цар и царица. После си зададе въпроса дали в онези прекрасни времена е имало гладни деца и дали наистина гигантите са изчезнали. И както си седеше пред отворения прозорец, се захвана за работа.

По едно време вдигна глава и се загледа пак в града. Тогава забеляза нещо ужасно – толкова ужасно, че извика от страх и изненада, наведе се през рамката и заслони очи, за да вижда по-добре.

В небето отвъд града се мерзелееше огромна фигура с вдигнати ръце. Тя бе облечена в роба от мъгла, така че ясно различими бяха само лицето и зловещите, призрачни длани.

Фигурата беше толкова внушителна, че градът пред нея приличаше на детска играчка. Все още се намираше далеч от къщите.

Сърцето на момичето замръзна от страх. „Значи гигантите не са мъртви. Това определено е един от тях.“

Тя се спусна тичешком по стълбите и излезе на улицата. Мярна няколко души и извика към тях:

– Вижте! Вижте! Гигант! Гигант! – И посочи към фигурата, която продължаваше да се приближава към града.

Хората погледнаха натам, но не видяха нищо, така че се изсмяха и казаха:

– Детето се е смахнало.

Бедната малка Зая се уплаши още повече и се затича по улицата, като продължаваше да вика:

– Вижте, вижте! Гигант! Гигант! – Само че никой не ѝ обръщаше внимание, хората повтаряха „Детето се е смахнало“ и си продължаваха по пътя.

Тогава я наобиколиха пакостливите момчета и извикаха:

– Голямото пиле остана без дружки. Сега вижда още по-голямо пиле в небето и го иска за себе си. – После започнаха да съчиняват подигравателни стихчета и да ги пеят, като танцуваха по улицата.

Зая побягна. Прекоси бързо града и излезе в полето. Все още виждаше огромната фигура да се извисява отпред.

Докато тичаше към нея, небето притъмня. Въпреки облаците, смътният силует на гиганта продължаваше да се забелязва.

Студена мъгла се спусна към момичето. Гигантът сякаш се приближаваше. Тогава тя си помисли за бедните хора в града и ѝ се прииска исполинът да ги пощади. Коленичи пред него, вдигна умолително ръце и извика с всичка сила:

– О, огромни гиганте! Пощади ги, пощади ги!

Но той не спря, сякаш не я чуваше. Тя отново закрещя:

– О, огромни гиганте! Пощади ги, пощади ги! – Сведе глава и заплака, а великанът продължаваше, макар и съвсем бавно, да се носи към града.

Наблизо, до вратата на самотна къща с каменна зидария, стоеше старец, когото Зая не виждаше. На лицето му бяха изписани страх и учудване. Когато забеляза, че девойката е коленичила и е вдигнала ръце към небето, дойде да чуе думите ѝ. При възклицанието „О, огромни гиганте!“ той замърмори под носа си:

– Точно от това се страхувах. Има още гиганти и този е един от тях. – Погледна нагоре, но не видя нищо. Отново замърмори: – Аз не виждам, но това дете вижда. Все пак се страхувах, понеже нещо ми подсказваше, че е надвиснала опасност. Наистина, знанието е по-сляпо от невинността.